

За наукові каряди

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ 44-й № 20 (1314).

◆ 2 ЧЕРВНЯ 1978 р.

◆ Виходить щоп'ятирічно.

ПОЛІТИЧНА ОСВІТА:

З АВЕРШИВСЯ навчальний рік у системі політичної освіти. Важливою особливістю цього навчального року стало те, що він співпав з видатними подіями в житті нашої партії і радянського народу — 60-річчям Великого Жовтня і прийняттям нової Конституції СРСР і Конституції УРСР.

У всіх ланках системи політичної освіти університету слухачі глибоко вивчали доповідь Л. І. Брежнєва на урочистому засіданні ЦК КПРС, Верховної Ради СРСР і Верховної Ради РРФСР, присвяченому 60-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції «Великий Жовтень і прогрес людства», нову Конституцію СРСР.

Велику роль в ідейному озброєнні професорсько-викладацького складу, співробітників і студентів відіграли книги Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР Леоніда Ілліча Брежнєва «Мала земля» і «Відродження».

У 45 теоретичних і методологічних семінарах вивчались

НАВЧАЛЬНИЙ РІК ЗАВЕРШЕНО

важливі проблеми методології науки, філософські, економічні і соціально-політичні аспекти марксистсько-ленінської теорії, праці основоположників наукового комунізму.

Важливе місце в тематиці семінарів відводилося критиці буржуазної ідеології, ревізіоністських і реформістських фальсифікаторів марксизму-ленінізму, теорії і практиці соціалістичного і комуністичного будівництва в СРСР і країнах соціалізму. При вивчені усіх цих питань першорядного значення надавалося класовому підходові до явищ суспільного життя, оцінки міжнародних подій, глибокого розуміння особливостей і завдань сучасного етапу комуністично-го будівництва, дальншому підвищенню ініціативи і творчої активності слухачів.

Успішно працювали методологічні семінари на історичному, філологічному, механіко-математичному, біологічному факультетах, а саме: «Історична наука і ідеологічна боротьба» (керівник професор М. Ю. Раковський), «Духовний світ радян-

ської людини, основні фактори його формування» (доцент Р. А. Личковський), «Філософські проблеми сучасної біології» (професор Г. В. Ткаченко), «Методологічні проблеми біології і науково-технічний прогрес» (професор Ф. С. Замбріборщ), «Актуальні проблеми радянського мовознавства у світлі рішень ХХV з'їзду КПРС» (професор Ю. О. Карпенко), «Методологічні проблеми марксистсько-ленінського літературознавства на сучасному етапі комуністично-го будівництва» (професор Г. А. Вязовський).

29 травня відбулася підсумкова науково-теоретична конференція професорсько-викладацького складу і співробітників університету, слухачів теоретичних і методологічних семінарів на тему «Розвиток концепції розвинутого соціалізму в СРСР на сучасному етапі». 30 травня відбулися підсумкові заняття в теоретичних і методологічних семінарах на факультетах і в наукових підрозділах.

На підсумкових заняттях відбулося творче обговорен-

ПІДСУМКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

29 травня у великому актовому залі університету зібралися слухачі і керівники методологічних і теоретичних семінарів, представники професорсько-викладацького складу на підсумкову науково-теоретичну конференцію «Розвиток концепції розвинутого соціалізму в СРСР».

Вступним словом конференцію відкрив секретар парткому університету доцент Л. Х. Калустян.

Учасники науково-теоретичної конференції заслухали доповіді професора О. В. Сурилова «Політична система розвинутого соціалізму», доцента Д. М. Щербакова «Радянський спосіб життя і проблеми комуністичного виховання в розвинутому соціалістичному суспільстві в СРСР», доцента А. В. Веселаго «Критика методологічних основ буржуазних і ревізіоністських концепцій розвинутого соціалізму».

В роботі конференції взяв участь перший секретар Центрального райкому Компартії України м. Одеси Б. М. Стречень.

ПАРТІЙНЕ ЖИТТЯ

В партійній організації університету розпочався великий і відповідальний період — звіти і вибори в факультетських парторганізаціях і парторганізаціях підрозділів. Сьогодніми починаємо публікацію матеріалів звітно-виборних партійних зборів.

ТУРБОТИ КОМУНІСТІВ МЕХМАТУ

Із звітною доповіддю на зборах виступив секретар партбюро доцент В. М. Греб'янкін. Він зазначив, що звітний період був насичений подіями великої історичної важги. Прийнята нова Конституція СРСР, Конституції союзних республік. Ударною працею народ відзначив 60-річчя Великого Жовтня. Величезне внутрінополітичне і міжнародне значення має поїздка Л. І. Брежнєва в район Сибіру і Далекого Сходу. У вказівках та рекомендаціях, висловлених Л. І. Брежнєвим під час цієї поїздки намічена розгорнута програма нашої роботи. У всій країні нині обговорюються завдання парторганізацій по дальншому вдосконаленню стилю і методів партійного керівництва господарським і культурним будівництвом у світі положень, викладених Л. І. Брежнєвим у книзах «Мала земля» та «Відродження».

За звітний період парторганізація факультету зробила чимало. Виконані соціалістичні зобов'язання, зросла успішність студентів, ряд викладачів і співробітників включились у активну роботу по комплексному вихованню студентства, активніше запрацювала комсомольська організація.

Партійне бюро відзначає добру роботу за звітний період ряду комуністів: Р. А. Личковського, Б. В. Фонтельєна, Г. Д. Сидорова, А. А. Каспар'янца, М. Я. Тихоненка, В. А. Плотникова, О. Осадчого, Г. Самкової, О. Васильєва, М. В. Рудяка, М. В. Шапіро, Г. Я. Попова, Т. П. Яценко, І. Є. Волошинової.

Доповідач детально аналізує організаційно-партійну роботу, відзначаючи і позитивні, і негативні моменти. Найбільш суттєвим недоліком цієї роботи, зазначив доповідач, партбюро вважає те, що ще не налагоджений дієвий контроль за виконанням власних рішень.

Аналізуючи ідейно-політичне, моральне і трудове вихо-

СВЯЩЕННА ЗЕМЛЯ...

Таманський півострів. На ньому знаходитьсь священна земля, яку її оборонці назвали Малою землею. Про неї зараз лунає священно-бравуна пісня. Мала земля... Священна земля...

35 років минуло з того дня, як невеличкий загін десантників, вразивши всіх своєю відважністю, висадився на Малу землю. «Щоб оцінити обстановку, — пише в своїй книзі «Мала земля» Л. І. Брежнєв, — скажу, що у дні десанту кожний, хто пересік бухту і пройшов на Малу землю, одержував орден».

225 легендарних діб велася запекла боротьба за вузьку смужку суші. Сили значно перевищували сили нашого десанту. Фашисти вели наступ з вигідних позицій: з гір і лісів — Мала земля була, мов на длоні.

Кровопролитними ранами вкривалася земля довколо. Від величезної кількості бомб і снарядів виривало живу ледь проступивши зелень. 11 ешелонів смертоносного металу випало на цей шматок землі. По 1250 кілограмів на кожного.

225 діб разом з відважними воїнами перебував у цьому пеклі начальник політвідділу прославленої 18 армії Л. І. Брежнєв. Знаходячись на передовій, ведучи бесіди з солдатами, слухаючи їх задушевні пісні, Леонід Ілліч завжди був для воїнів надійною опорою, вірним

товаришем, справжнім прикладом мужності і героїзму.

Минули криваві жахіття війни. Радянський народ звільнив рідну землю від загарбників, прийшов визволителем на землі Європи. Настав жаданий День перемоги. З сивиною, з бзелем і радістю, з сміхом і журбою. «Ніхто ще, на мою думку, не висловив усієї глибини цієї радості, — пише Л. І. Брежнєв у своїх спогадах, — і я теж безсилий розповісти про все, що переповнило наші серця 9 травня 1945 року».

Стойть на березі Цемеської бухти білокамінне місто Новоросійськ, свідок величного подвигу воїнів 18 десантної армії. Вулицею Радянська їдуть один за одним екскурсійні автобуси. Це шлях на Малу землю.

Стишмо кроки... Зупинімось перед вічним вогнем. Тихо. Лише червоне пелюстя квітів бежежно перебирає вітер, та десь у гурті, спохвалявши хистку тиші, вирветься здавлений плач...

НАША ПЕРЕМОГА — ЦЕ ВИСОКИЙ РУБІЖ В ІСТОРІЇ ЛЮДСТВА. ВОНА ПОКАЗАЛА ВЕЛИЧ НАШОУ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ВІЧИЗНИ, ПОКАЗАЛА ВСЕСІЛЛЯ КОМУНІСТИЧНИХ ІДЕЙ, ДАЛА ГІДНІ ПОДИВУ ВЗІРЦІ САМОВІДДАНОСТІ І ГЕРОЇЗМУ — ВСЕ ЦЕ СПРАВДІ ТАК, АЛЕ ХАЙ БУДЕ МИР, БО ВІН ДУЖЕ ПОТРІБНИЙ РАДЯНСЬКИМ ЛЮДЯМ, ТА І УСІМ ЧЕСНИМ ЛЮДЯМ ЗЕМЛІ.

Л. І. БРЕЖНЕВ. «Мала земля».

професора М. Ю. Раковського «Значення книг Л. І. Брежнєва «Мала земля» і «Відродження» для комуністичного виховання студен-тів», професора О. Г. Лобунця «Економічні проблеми розвинутого соціалізму», доцента Д. М. Щербакова «Радянський спосіб життя і проблеми комуністичного виховання в розвинутому соціалістичному суспільстві в СРСР», доцента А. В. Веселаго «Критика методологічних основ буржуазних і ревізіоністських концепцій розвинутого соціалізму».

ТУРБОТИ КОМУНІСТІВ МЕХМАТУ

(Закінчення. Початок
на 1-й стор.)

вання на факультеті, В. М. Греб'онкін сказав, що факультет має усі необхідні умови для підготовки високо-кваліфікованих спеціалістів, віддаючи ідеалам комунізму, має досвідчені кадри професорсько-викладацького складу і відповідну матеріальну базу. Робота в галузі ідеино-політичного, морального і трудового виховання будувалася на основі розробленого парткомом комплексного перспективного плану ідеино-виховної роботи.

Ряд кафедр проводить значну роботу у цьому плані. Але серйозні претензії слід пред'явити таким кафедрам: диференційних рівня (завідуючий комуніст М. І. Гавrilov), геометрії і топології (комуніст М. С. Синюков), матаналізу (Е. О. Стороженко). На цих кафедрах відсутня злагоджена робота ланок, що здійснюють

ПАРТІЙНЕ ЖИТТЯ

практичне втілення в життя комплексного плану ідеино-виховної роботи.

Доповідач відзначає велику заслугу у проведенні виховної роботи на факультеті комсомольської організації і УВК.

Далі в доповіді було проаналізовано роботу методологічних семінарів.

Великої уваги у звіті партбюро було приділено розгляду роботи парторганізації по дальшому вдосконаленню учбово-методичної і наукової роботи. Особливо було виділено роботу з комсомольською і профспілковою організаціями.

В обговоренні доповіді взяли участь 13 комуністів.

Збори ухвалили розгорнуте рішення, в якому намічені конкретні заходи щодо дальшого піднесення рівня роботи парторганізації найбільшого факультету у всіх ланках ідеино-виховної, учебової і наукової діяльності.

Секретарем новообраним партбюро знову обрано доцента В. М. Греб'онкіна.

Людина широго серця

МИНУЛО 60 РОКІВ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ТА 30 РОКІВ НАУКОВО-ВИКЛАДАЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОРЕКТОРА ПО УЧБОВІЙ РОБОТІ ГУМАНІТАРНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ ДОКТОРА ЮРИДИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА ІВАНА ОМЕЛЯНОВИЧА СЕРЕДИ.

Більша частина життя Івана Омеляновича пов'язана з Одесою. Вихованець Харківського юридичного інституту, він одразу ж після звільнення Одеси від фашистських загарбників був відряджений сюди для роботи в органах юстиції. На протязі кількох років він працював спочатку народним суддею, членом та заступником голови Одеського ооласного суду, заступником начальника облосту. За короткий час він здобув великий авторитету як вдумливий і справедливий суддя, здійснивши та обізнаний юрист. Але Івана Омеляновича приваблює науково-викладацька робота. І коли йому у 1948 році запропонували переїхати на посаду декана щойно відновленого тоді юридичного факультету, він без вагань прийняв цю пропозицію і пов'язав своє життя з Одесським університетом.

Юридичний факультет в той час швидко посів помітне місце в університеті. Навбір на цей факультет були наїльшими, переважна частина його студентів — демократизовані фронтовики, які жадібно тяглися до знань. В усіх своїх починаннях студенти-юристи знаходили підтримку свого молодого декана. Не маючи тоді ще достатнього досвіду, І. О. Середа захистив докторську дисертацію.

Іван Омелянович користується великою повагою та авторитетом в університеті. На протязі багатьох років він був головою профкому, членом парткому.

В 1970 році його було призначено проректором по заочній освіті, а згодом проректором по учебовій роботі гуманітарних факультетів. Знаходячись на цьому посту, Іван Омелянович і зараз веде велику громадську роботу. Він голова відділення товариства «Знання» Центрального району м. Одеси.

Численні учні Івана Омеляновича, його колеги та друзі бажають йому багато років життя, доброго здоров'я та великих творчих успіхів.

М. НУДЕЛЬ,
професор.

◆ МЕРИДІАНИ ДРУЖБИ

БЕСІДИ ПРО КОНСТИТУЦІЮ

В нашому університеті навчаються іноземні студенти та аспіранти з багатьох країн світу. Вони виявляють значний інтерес до Конституції СРСР та УРСР, знайомляться з практичним втіленням Основного Закону в наше повсякденне життя.

Студенти з Венесуели, ЧССР, Домініканської Республіки, Малі, Гвінеї, УНР, Куби, Кіпру, МНР під час бесід про Конституцію СРСР позитивно оцінюють ті величезні зміни, що відбулися за 60 років у нашій країні. Кожний з них відзначив, що будь-яка стаття наших Конституцій відповідає дійсності, підтверджується істиною.

Студент III курсу факультету РГФ Галсангін Батсух з МНР співставив Конституцію СРСР з конституцією Китайської Народної Республіки. Радянська Конституція — Конституція миру, вона забороняє пропаганду війни. Конституція і закони КНР схвалюють пропаганду війни серед населення республіки і за її межами — до такого висновку прийшов Галсангін Батсух.

Студент з Кіпру Кіпріану Мільтіадес, який навчається на другому курсі хімічного факультету, говорив про миролюбну політику СРСР. Він розповів, що його країна нещодавно пережила страхіття війни. В його пам'яті ще живі спогади про імперіалістичну агресію і розпаливання неоколонізаторами міжнародної ворожнечі на його батьківщині. Саме тому він високо цінує послідовну і рішучу боротьбу Радянського уряду за мир в усьому світі, за роззброєння, за прагнення допомогти в урегулюванні спірних міжнародних проблем шляхом мирних переговорів. Особливо важливо те, підкреслив Кіпріану, що принцип миролюбної політики покладено в основу Конституції СРСР і Конституції Української РСР, що в СРСР справедливо вирішується національне питання.

Бакалавр Букра Мохамед з АНДР відзначив, що в Конституціях СРСР і УРСР проявляється справжня турбота Радянської держави про громадян своєї країни. Бакалавр Мізи Рашид, доловноючи думку свого співвітчизника, сказав, що Радянський Союз і Радянська Україна гарантують своїм громадянам право на працю, в той час як у країнах капіталу з кожним днем кількість безробітних зростає.

Стажист Омоло Нафтальі Онгаті (Кенія) висловив думку про те, що вступереч ствердженням буржуазної пропаганди, Радянський Союз — це союз рівноправних республік, про що свідчать і обговорення, і прийняття Конституції УРСР, наявність представництва Радянської України в міжнародних організаціях.

Рафаель Антоніо Тиссолль Корреа (Куба), студент III курсу біофаку, підкреслив, що в Конституції СРСР західні нові конституційні права і свободи в різних галузях суспільного життя. Серед них — право на житло, на користування досягненнями культури, на управління державними і суспільними справами, право на критику і т. ін. Це права і свободи країни розвинутого соціалізму.

К. ХАЛТУРІНСЬКИЙ,
ст. методист деканату
по роботі з іноземними
студентами.

◆ ПОРТРЕТ КОМУНІСТА

Крок назустріч

Кістяк його групи прийшов на юрфак з підготовчого відділення. Поперех вчитися було важко. Першу сесію склали хоч і не блискуче, але без відстаючих — двійок в іх групі не було. А сам Станіслав Погребняк, як молодий комуніст, зобов'язався відтоді навчатися без трійок. Тим, хто знає Погреоніка, відома твердість його слова. Тому ніхто й не здивувався, коли вже на другому курсі він був нагороджений почесним знаком ЦК ВЛКСМ «Відмінник навчання». За ним потягнулася решта.

Місяць тому відбулися групові збори. Станіслав разом з комсоргом Валерієм Сиротенком запропонував домогтися стопроцентної успішності на атестації — кращий способ позбутися на сесії трійок. Вирішили готовуватися разом, як колись на першому курсі. Тепер після засідань партбюро факультету, до складу якого Погребняка обирають вже другий рік, численних депутатських справ, він щовечора поспішає у гуртожиток, де на нього чекали хлопці. «Все найскладніше — разом» — це перевірене правило завжди приходило ім на допомогу. І під час навчання, і в найважчі дні третього, трудового.

«Атланти» — так назвали свій будзагін студенти юридичного факультету. Біля підніжжя Уральського хребта, там, де гамірно вривається в тайгу Івдель — річка, прокладали вони дорогу місцевого значення. Сорок днів тягнулася за ними дорога по вузькій просіці, що перерізала тайгу глушиною. Справи у Стасовій бригаді йшли добре. Бетон вміть застігав після вібрації рівно і цупко. Тільки зили опалубку, як підійшла машина з бетоном. Вже було укладено перші десять метрів дороги, коли з неба, ніби випадково, впали перші краплинки. Півгодини по тому дощ уже лив, як відра. Дорогу почало розмивати, крізь щілини в опалубці пропотівалися сірі струмки. Незважаючи на власну вітому, вони вирішили, що не зупинятися доти, поки не прийде остання машина.

До обіду все закінчилось. В поспіхіх ніхто не помітив, як під'їхав «газін» головного інженера будуправління. — Закінчуйте, хлопці! — гукнув він, зістрибувши на ходу. — Бетону більше не буде. Знаєте, скільки сьогодні уклали? Вісімдесят метрів — рекорд!

А потім було ще двадцять днів роботи. «Атланти» укладали понад дві тисячі метрів шляху. Посіли перше місце серед студентських будзагонів Івдель — Обської зони. Ні, вони не думали тоді про місця і рекорди. Вони просили робити свою справу. Працювали з усіх сил, бо знали: все, що вони лишать після себе, потрібне людям. Тому що на найважчих і найвіддаліших дільницях працювали студенти-комуністи.

— 24 члени КПРС. Був серед них і комуніст Погребняк, боєць СБЗ «Атланти». Депутатська дільниця у Стасілава — вулиця Переопської перемоги. Незвичайно почалося в Погребняка знайомство з нею. З вивчення «особистих справ» важковиховувавши підлітків району. Потім був перший депутатський рейд і ця зустріч, що ніяк не йде з пам'яті, хоча минув уже майже рік.

На дзвінок ніхто не виходить. Він нетерпляче постукає, натиснув на ручку, і двері легко відчинилися. Кімната здавалася необжитою. Рапорт з-за ширми в кутку біля вікна, з'явилася біляві голівка хлопчика років дванадцяти. — Сьогодні, мабуть, нікого не буде. Втім, чекай, якщо хочеш, — сказав той і знову зник.

Станіслав навіть розгубився від несподіванки. Потім сказав як міг спокійніше:

— А я до тебе.

— А чого прийшов, я гадав, ти до «предків»? Може, з міліції надіслали? — в голосі неспокій і недовір'я.

— Ні. А до школи сьогодні ходив?

— Так і зінав, що з міліції.

Вчителька в нас захворіла. Завтра обов'язково піду. Чесно, — відповів хлопець і насторожено глянув на Погребняка.

Стас вже десь бачив такий погляд. Вміть згадалося: перон, останні пісні і рукостискання перед відправкою його першого в житті будзагону і розгублений, зняківський хлопець, що стояв поруч — іхній «важкий». Тоді, в Каахстані, в Тюменській області, було набагато легше. Загін був для единого свого вихованця і другом, і вчителем, і сім'єю водночас. До того ж будмайданчик не робив скідок. Нікому. Кожен новий поверх і метр дороги, кожна зміна в пилу і поті краще будь-яких слів доводили, що Стас правий. А ось цей хлопець щодня повертається в куток, де ширма біля вікна його ні від чого не охоронить і не захистить...

На юрфакі тривали комсомольські збори. Стас хвильувався і зайвих слів намагався не говорити. Розказав тільки про цю зустріч, про те, скільки таким хлопцям невимогливе «товариство» замінює справжніх друзів. А якщо такі друзі були б у них? Так, з ініціативи депутата Погребняка на порядку дінному було порушено питання «Про організацію загону по роботі з важковиховуваними підлітками».

Спочатку, як кажуть, було діло, — розповідає Станіслав. — Почав зі своєї групи. Порадився з товаришами, кому доручити цю відповідальну справу, хто з наших «важких» в першу чергу потребує допомоги, з чого почати.

Наступний рейд вони вирішили провести всі разом. Відтоді однокурсники Погреоніка часті гості на депутатські дільниці. Працюють зі своїми вихованцями Тетяна Білова, Слава Вінничук, Тетяна Косарєва, Микола Неделько... Втім «працюють» сказано, мабуть, не точно.

— Неподавно, — продовжує Станіслав — разом з Миколою Недельком заходили в школу до шестикласника Дмитра Ковалюва. Ні, не викликали, так вже заведено зустрічатися з вчителями наших підопічних. Оцінки в щоденнику — це ще не все. Іноді і з успішністю все разід, а от... Ну, для Дмитра найгірше вже позаду. І хоч надолужувати прогаяне часом важкувато, йому цікаво в школі.

Шлях у великий світ. В Стасілава Погребняка він починається зі звичайної сільської дороги, що в селищі Шабо на Одещині. Були на тому шляху і перші кроки студента, і депутатський рейд і ця зустріч, що ніяк не йде з пам'яті, хоча минув уже майже рік.

На дзвінок ніхто не виходить. Він нетерпляче постукає, натиснув на ручку, і двері легко в

СТУДЕНТСЬКА ТЕОРЕТИЧНА

25 травня в Будинку вчених відбулася теоретична конференція «Великий основоположник наукового комунізму», присвячена 160-річчю з дня народження Карла Маркса.

З великим інтересом присутні заслухали доповіді А. Шайтана (IV курс історичного факультету) «Боротьба К. Маркса і Ф. Енгельса проти прудонізму і бакунізму» (науковий керівник доцент Г. П. Фролова), А. Малюкевича (IV курс історичного факультету) «Значення роботи К. Маркса «Критика готської програми» для сучасної ідеологічної боротьби» (науковий керівник доцент Г. Л. Фролова) та І. Ворбман (IV курс фізичного факультету) «Карл Маркс і Росія» (науковий керівник старший викладач Г. В. Устинова) та інші.

Бурхливими оплесками була відзначена доповідь Н. Закусило (IV курс філологічного факультету) «Реакція на сучасної Марксології» (науковий керівник старший викладач М. М. Чистякова).

Знаменно, що, опрацювавши багато літератури, використавши архівні матеріали, доповідачі по-новому висвітили ці питання, зуміли показати значення безсмертних ідей К. Маркса не тільки для минулого, а і в наш час. Такі наукові роботи сприяють посиленню ідейно-політичного, патріотичного та інтернаціонального виховання студентів, виробленню у них вміння давати відсіч будь-яким проявам буржуазної ідеології. Було видно, що за змістовними доповіддями стоять велика робота як доповідачів, так і їх керівників.

Після конференції всі учасники ознайомились з виставкою книг із фондів Одеської державної наукової бібліотеки ім. Горького та бібліотеки Будинку вчених.

Ю. СТРЕЛЬБІЦЬКИЙ,
студент IV курсу
філологічного факультету.

15 березня 1978 року. Потяг повільно наближається до маленької, ледь помітної станції Павлиш. Для того, хто народився і виріс тут, ця назва надто звична. Для мене, четвертокурсниці Одеського університету, вона звучить уроочисто, свято. Адже тут не раз проходив Сухомлинський, що віддав серце дітям, своїм учням, своєму народу.

Знайомство з цим чудовим куточком нашої землі почалося з його жителів — добродушних павлишців, що гостинно зустрічають кожного гостя.

А далі моя стежка веде до школи, що носить ім'я В. О. Сухомлинського. В 1974 році тут відкрито меморіальний музей. Сюди приїздять, щоб вшанувати пам'ять видатного вчителя і повести з собою святі його заповіти ті, хто, як і він, вирішив присвятити своє життя відповідальній і благородній справі — вихованню підростаючого покоління.

З магнітофонної стрічки лунає голос Сухомлинського, нашого дорогого вчителя, і здається, що він тут, поруч з нами, з його мудрими і добрами порадами.

Окрім численних експонатів, зберігається в музеї лист житніх трудівниці, що свідчить про ту постійну турботу, що виявляв Василь Олександрович до кожної людини.

...Тихо гойдає вітер гілки дерев в саду, що посадив Сухомлинський.

«...Працювати в школі і

НА КРАЩИЙ ГУРТОЖИТОК...

Нешодавно комітет комсомолу, профком, редакція університетської газети «За наукові кадри» та дирекція студентського містечка провели своєрідний рейд одразу по всіх гуртожитках університету.

В ході рейду бригада перевірила санітарний стан коридорів, місць загального користування, житлових кімнат. За представленням студентських рад гуртожитків були оглянуті кімнати, які вважаються в кожному гуртожитку кращими. На основі цих спостережень будуть визначені призові місця гуртожиткам і окремим кімнатам.

Звіт про цей рейд газета опублікує в одному з наступних номерів.

В. БІЛОЗЕРКО.

Поїздка у Павлиш

Студентка IV курсу вечірнього відділення факультету РГФ В. Котляренко, працюючи над рефератом «Виховне значення біографії В. О. Сухомлинського», зібрала цікавий матеріал про перебування Сухомлинського в Одесі. В план роботи над рефератом Віра включила і поїздку до Павлиша Кіровоградської області. Про результати цієї подорожі вона доповіла на IV курсі вечірнього і на III курсі денної відділення факультету РГФ. Це її перша спроба науково-педагогічного дослідження.

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ
Розповідь В. Котляренко про поїздку до Павлиша ми дру-
куємо на сторінках нашої газети.

важко і радісно, — говорить завуч Олена Петрівна Коваленко. — Колектив у нас дружний, спрацьований. 18 з 45 — учні і співробітники В. О. Сухомлинського. От, наприклад, Г. К. Настасьев — заслужений вчитель УРСР, К. М. Жаленко — вчителька першого класу, секретар партбюро школи, Т. Г. Федорова, організатор позакласної роботи, учениця Василя Олександровича. Всі

они продовжують справу свого товариша і вчителя, пе-
ретворюючи в життя слова Л. І. Брежнєва, сказані ним на ХХV з'їзді КПРС: «...При-
щеплювати інтерес до знань і до самостійного їх при-
дання».

Вчителька першого класу Катерина Марківна Жаленко розповідає: — З Василем Олександровичем я працюва-
ла поруч 13 років. Нас зав-
жи вражала його працездат-

КОНФЕРЕНЦІЯ МОВОЗНАВЦІВ

Перша міжузівська наукова конференція мовознавців відбулася в Івано-Франківському педінституті 17—19 травня цього року. Організаторами її були Інститут Мовознавства АН УРСР, Міністерство освіти УРСР та Івано-Франківський державний педінститут ім. В. С. Стефаника. Тема конференції: «Проблеми словотвірної семантики в східнослов'янських мовах». Про актуальність, важливість та інтерес до цієї теми свідчить хоча б те, що Оркоміт включив у програму конференції 150 доповідей та повідомлень.

На пленарному засіданні було заслухано шість доповідей на такі актуальні теми: О. А. Земська «Семантика

похідного слова в російській розмовній мові» (Москва); І. С. Улуханов «Про словотвірчу семантику російсько-го дієслова» (Москва); В. В. Лопатін «Про систему словотвірчих значень прикметників» (Москва); В. П. Ковалев «Семантично і структурно не мотивовані неолігізми» (Херсон); А. А. Москаленко «Від іподрому до космодрому. Про морфемізацію слова» (Одеса); М. А. Павленко «Словотворча синонімія однокорінних фамінінних номінacій у білоруській мові XIX — початку XX ст.» (Мінськ).

На двох секціях було про-
читано понад сімдесят допо-
відей та повідомлень на най-
різноманітніші теми.

Ми навели тільки невелич-
ку частину тих тем із питань словотвору, на які були зас-
лушані доповіді та повідом-
лення. Всі прослухані допо-
віді та повідомлення в учас-
ників конференції викликали
чималий інтерес і живий об-
мін думками. Шкода тільки,
що не були надруковані тези
доповідей і повідомлень, опу-
блікування яких дало б мож-
ливість і учасникам конфе-
ренції, і всім викладачам
рідної мови у виці та се-
редній школі, студентам-фі-
логонам глибше і всебічніше
ознайомитися з питаннями
словотвору східнослов'янсь-
ких мов.

А. МОСКАЛЕНКО,
доцент.

Чи може муха-дрозофіла з'їсти 15 кг цукру?

На це запитання С. М. Вольдемаровій доведеться відповісти слідчим органам

кафедри приходять отримувати до віварія, в той момент до Вольдемарової. Старший лаборант З. В. Мирось отримала тоді 6 кг цукру. Згодом на світ з'являється акт на списання 15 (!) кг цукру. Не дивуйтесь, друзі. Усе дуже просто: в потребній графі майбутнього акту прописується цифра «5», причому літерами не дублюється. Після того, як усі, кому належить, підписали акт, цифра «5» дуже легко змінюється на «15», а поруч додується слово «п'ятнадцять». Дев'ять кілограмів цукру можна брати «на чай».

Та цукор — то ще дрібниця. От куди поділася одна тонна комбікорму? Куди поділися 96 кролів? Яким цином мати Вольдемарової — хвора жінка, яка жодного разу не з'явилася у віварії — «працювала» там і отримувала півставки по доглядові за тваринами?...

А тепер давайте задамо собі запитання: уміючи пре-

красно обманювати людей, чи не могла С. М. Вольдемарова обманювати тварин? Мабуть, могла. А можливість така була. Адже для тварин віварій отримував різні продукти: масло, згущене молоко, крупи, олію, капусту, картоплю, цибулю, сир і таке інше. Підтвердженням може бути хоча б заявка колишнього препаратора Князько: «Пра-

Фейлетон

рюючи старшим препаратором у віварії, основний корм брава в ідалні. Зав. віварієм Вольдемаровою примушувала мене підписати акт на списання олії, яку я ніколи не отримувала. Коли я відмовилася, то вона стала розписуватися само за мене».

Замість того, щоб готовувати собакам і іншим тваринам поживні, якісні страви,

зчивайно, довго так бути не могло. Посипалися скарги. У партком, в ректорат, у республіканському міністерстві, в міському партії, до УВС міськвиконкому, в обласну прокуратуру, в редакцію «Вечерніх Одес»», до нашої редакції...

Справою зайнялися факультетська і головна університетська групи народного контролю. Пізніше, коли були спрощені встановлені факти зловживання і ними зацікавилися співробітники відділу боротьби з розкраданням соціалістичної власності Приморського райвідділу внутрішніх справ Вольдемарова раптово захворіла...

Завершуючи цю історію, хотілося б сказати таке. Зловживання, приклади яких наведені у цій статті, стали можливими лише тому, що і деканат, і партійна, і профспілкова організації, і кафедри біологічного факультету, інші підрозділи університету, які тісно звязані з віварієм, по-справжньому не ці-

кавилися справами у цьому, не змогли вчасно вдарити по руках того, хто вже досить глибоко запустив їх до державної кишені. Не було справжнього контролю. Вченим, які працювали з піддо-
слідними тваринами, байдуже було в яких умовах ті утри-
муються, чим, сердешні, хар-
чуються. Бухгалтерія універ-
ситету теж зайняла позицію
стороннього спостерігача, а не розпорядника державних коштів.

Досить часто ми повторю-
ємо відому фразу: «Скільки б вервечі не витися, кінець однаково буде». Так настане кінець і цій справі. Зараз розставляються усі крапки над «і». На посаду завідую-
чого віварія підібрано людич-
ну з базовою освітою, вжи-
вається заходи щодо поліп-
шення умов, в яких працює
віварій тощо. Але треба, щоб усі, хто має відношення
до віварія, більше цікави-
лися справами у цьому, щоб його співробітники чесно і сумлінно виконували свої службові обов'язки.

І тоді муха-дрозофіла з'ї-
датиме свої три грами цукру
на добу. І не більше.

В. БЕХТЕР.

стор. 3

«За наукові кадри»

«САЛЮТ, ФЕСТИВАЛЬ!» НА ОДЕСЬКИХ ЕКРАНАХ

Коли закінчувалось обговорення нашої першої конкурсної передачі, яку ми дружно назвали «Салют, фестиваль», на екранах Центрального телебачення Олександр Масляков весело і невимушенено сповістив про те, що Головна редакція молодіжних програм ЦТ розпочинає цикл конкурсних передач «Салют, фестиваль!» Незалежно один від одного і майже одночасно прийшли ми до одного завдання і до однакової назви.

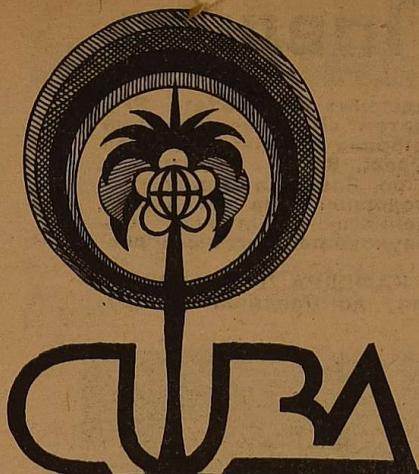
Проте, наша передача має свої особливості. Вона будеться на активності і винахідливості різних країн і континентів, представники яких навчаються в нашому місті. Для них, хто регулярно дивився програми, історія конкурсу, що розпочався в листопаді минулого року з організаційного засідання клубу «Факел», зрозуміла. На цьому засіданні були присутніми студенти з НДР, СРВ, Республіки Куба і Народної Республіки Конго. Саме тоді були розроблені основні елементи програми конкурсу.

Позаду вже два етапи конкурсу, і, як показала практика, всі команди, що беруть участь у конкурсі, вирішують його завдання на добром рівні.

Справді, вільзмемо, наприклад, конкурс «Чи знаєте ви Кубу?». Це один з найбільш «телевізійних» конкурсів. На підставі однієї лише хвилини показу фрагмента з документального фільму про Кубу треба зробити цікавий і змістовний коментар. Вже показано шість фрагментів, зроблено шість коментарів. Почесний член жюрі генеральний консул Республіки Куба в Одесі Альберто Суарес Орtega задоволений сумліністю учасників конкурсу. Острів Свободи вони знають і дають досить вдалі коментарі кінофрагментів.

Те ж можна сказати і про конкурс «Плакат». Плакати були незмінними і вірними супутниками десяти попередніх фестивалів і, безсумнівно, займуть належне місце під час фестивалю в Гавані. Художники багатьох країн світу зараз готовять ескізи до них. І не тільки професійні художники. Сотні і тисячі молодих людей, навіть діти прагнуть відобразити свої найсвітліші почуття, своє стремлення до миру і дружби символічною мовою плакату. До того ж прагнуть і учасники нашого конкурсу.

Ідея конкурсу запалила і юних глядачів, учнів спеціальної художньої середньої школи

ли № 2, де був проведений конкурс дитячих малюнків і плакатів, присвячених майбутньому фестивалю. І в черговій передачі 25 квітня малюнки і плакати переможців конкурсу були представлені на суд телевізійної аудиторії міста і області.

Обов'язковим елементом нашої конкурсної програми є конкурс політичної пісні, присвяченої 60-річчю ВЛКСМ. Студенти виконували пісні російською і своєю рідною мовою. Це були пісні-заклики, пісні-бійці, з якими веселіше і на трасах БАМу, і в північних широтах, що допомагають вистояти в часі випробувань, що вдеяtero підвищують радість перемог.

А в конкурсі «Розповідь про дружбу» багато чим мали по-ділитись болгарські студенти, які разом з радянськими хлопцями і дівчатами виїздили на будівництво БАМу, і чеські студенти, у яких друзіні, плідні стосунки склалися з комсомольською організацією НВО «Кисеньмаш», і студенти з Народної Республіки Конго, які свою розповідь орнаментували чудовою ритмічною піснею про дружбу... Кожне оповідання було по-своєму поетичним. І жюрі доводилося довго і всебічно обговорювати питання, кому ж з учасників конкурсу віддати пальму першості. І от на перше місце в січневому конкурсі вийшли чехи, в березні — студенти з Народної Республіки Конго. І хай не всі команди вийдуть в фінал, — радість від зустрічі з новими друзями, задоволення від участі в цікавій і потрібній справі гарантовані всім.

Програма «Салют, фестиваль!» зустріла гаряче схвалення і підтримку міському партії, виконкому міської Ради народних депутатів, міської ради у справах іноземних студентів. Міськком ЛКСМУ встановив спеціальний приз переможцям конкурсної програми «Салют, фестиваль!».

Конкурс триває, а встановити головного призера допоможе глядачка аудиторія.

В. ПОПКОВ,
асpirант кафедри
філософії, ведучий програми
«Салют, фестиваль!».

◆ СПОРТ

ЇХАЛИ ВИГРАВАТИ,

а приїхали з усіма поразками...

Не так давно спортсмени нашого університету їздили у спортивне відрядження на відкриття свята спорту у Кодиму. За договором університет мали представляти команди з гандболу (хлопці й дівчата), футболу та настільного тенісу.

Колгоспні спортсмени по-святковому прикрасили стадіон і зустріли одесців — посланців університету тушем колгоспного духового оркестру. Прямо на стадіоні був ще й місцевий інструментальний ансамбл. Спортсмени колгоспу «Прапор Леніна», де вже багато років головує Герой Соціалістичної Праці В. П. Білокінь, підготувалися зустріти шефів із Одеського університету у всеозброєнні, прагнули створити їм не лише прекрасні умови для змагань, але і хороший, по-справжньому святковий настрій.

А як же підготувалися шефи з університету? М'яко кажучи, — погано. Наприклад, наша університетська секція з настільного тенісу спро-

моглася виставити лише одного (!) спортсмена, та й то не вищого класу. Решту поспіхом добирали на місці з... футbolістів та гандболістів. Результат поєдинку ракеток — 1:4 не в нашу користь.

Змагання на зеленому кімлі розпочали гандболісти (чоловічі команди). Гра проходила з перемінним успіхом. Сотні колгоспних болільників підтримували свою команду, ансамбл жавав відгукувався на кожний м'яч у сітці воріт, незалежно чи їх. Тренер збірної університету по гандболу буджено бігав по бровці поля, підкидав по ради, показуючи свій холеричний темперамент. Мабуть, і бігати, і давати поради, та навіть і показувати свій темперамент краще на тренуваннях, тоді ж і думати над покращенням спортивних якостей команди, над тактикою ведення гри. Наши програли з рахунком 18:24.

Гра нашої жіночої команди з гандболу теж не порадувала болільників. Госпо-

дарки поля вийшли грati у красивій формі, не те, що наші дівчата. Спортивну гру вони показали не гіршу. А спортсмени університету нервували під час гри, часто не розуміли одна одну. Хоч, треба їм віддати належне, — змагалися, часто атакували, боролися аж до фінального свистка, який, на жаль, сповістив про те, що одну нашу поразку — 8:12.

Програли і наші футbolісти. Правда, це була друга збірна університету. Основний склад футbolістів у цей час виступав на першості республіки серед вузів.

Тепер резюме. Ми — шефи. Ми — університет. У нас — кафедра фізичного виховання. У нас тільки серед студентів 23 майстри спорту, 150 кандидатів у майстри спорту і першорозрядників. І, вибачте, їхати в гості на село і показувати такий «спортивний клас» — не лічить нам.

Чи не так? Що думають з цього приводу голова спортклубу Д. М. Єрмаченко і завідувач кафедрою фізичного виховання Л. В. Малікова?

С. КУЖКО,
наш спеціальний
кореспондент
Кодима — Одеса.

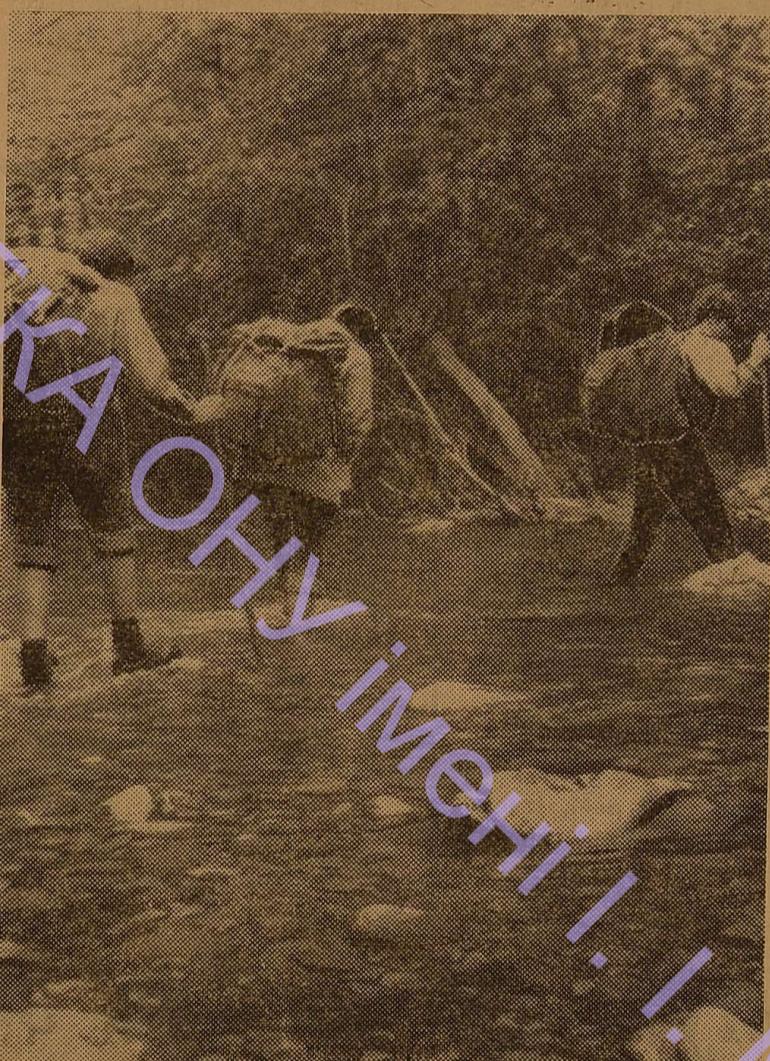
ДОБРІЙ СПРАВІ-ЖИТИ!

Плавання — це один з провідних елементів «спортивного виховання», навчаться котрому, як показують досягнення кращих спортсменів, потрібно з дитинства.

Хорошу ініціативу виявив співробітник кафедри фізичного виховання П. Р. Біллер, який взяв на себе додаткове навантаження і з осені минулого року займається з дітьми співробітників університету (дошкільнятами і школярами), навчаючи їх плаванню. Петро Рудольфович знайшов «ключики» до дитячих сердеч, і вони з радістю чекають дні тренувань.

Хочеться подякувати тренера по плаванню П. Р. Біллера і завідувача кафедрою фізичного виховання Л. В. Малікова, чиєми стараннями наші діти опанували вже азами спортивного плавання, зміцнили своє здоров'я і загартувалися. Хотілося б, щоб ця хороша справа не заглохла і після літніх канікул діти знову зустрілися з своїм наставником.

Н. ЮРГЕЛАЙС,
науковий співробітник
кафедри мікробіології.
Н. ФАЩЕВСЬКИЙ,
науковий співробітник
обсерваторії.

На початку травня члени університетського клубу «Турист» здійснили захоплюючу багатоденну мандрівку по Кавказу.

На знімку: учасники походу «форсують» гірську річку.

Фото Н. Ільницької.

◆ РАДИТЬ ЛІКАР

Гіпертонія — це небезпечно!

Гіпертонічна хвороба — одне з найпоширеніших на земній кулі захворювань серцево-судинної системи, яке має тенденцію вражати молодих людей. Хвороба ця не лише небезпечна сама по собі, але ще й служить «базою» для розвитку атеросклерозу і досить частого його ускладнення — інфаркту міокарда.

За сучасними поняттями гіпертонія — захворювання всього організму. Один з го-

ловних її виявів — високий артеріальний тиск. Слочатку він підвищується первічно, має непостійний характер, а з часом досягає постійних значних відхилень.

У більшості людей одночасно з підвищенням тиску з'являється головний біль, пізніше болі в області серця, гіршає сон, настає затемнення свідомості.

Головна причина гіпертонічної хвороби — це пору-

шення нормальних взаємозв'язків нервових процесів збудження і гальмування в корі головного мозку. Під впливом негативних нервово-психічних факторів (психічних перенапруженів, негативних емоцій, психічних травм) в корі великих півкуль головного мозку створюються «застійні вогнища» посиленої збуджуваності. Кровоносні судини, зв'язані з цими вогнищами, знаходяться в стані постійного напруження

і живо реагують на будь-яке подразнення нервової системи. Це й призводить до підвищення артеріального тиску. Спазм артерій призводить до порушення постачання кров'ю серця, нирок і головного мозку.

Шляхи боротьби з гіпертонічною хворобою: позитивні емоції, прогулянки на свіжому повітрі, помірна фізична праця, спортивні ігри, нормальне харчування, запобігання зайвих нервово-фізичних навантажень, правильний режим життя, нормальні сон, боротьба з шумом... Слід також зменшити повареної солі, гострих блюд,

маринадів, пряних приправ, дуже жирних страв, солодощів, борошняних виробів.

Рекомендується вживати овочі, фрукти, пісні сортів м'яса, риби, птиці, молочні продукти.

Для боротьби з гіпертонічною хворобою необхідне раннє її виявлення. Вилікування гіпертонії можливе, якщо хвороба розпізнана в першій стадії і хворий виконує всі рекомендації лікаря.

I. ГЛУЩЕНКО,
лікар.

В. о. редактора В. БЕХТЕР.

«За наукові кадри», орган парткома, ректората, профкома і комітета комсомола Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова. (На українській мові).

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).